

Boef voor de klas: en wat zeggen de slachtoffers?

De Limburger 28-1-2023

Een tijdje geleden berichtte deze krant over een ex-bajesklant, die Limburgse scholieren vertelt over zijn leven. Zodat ze anders gaan denken over criminelen. De man had vastgezeten vanwege een roofoverval met dodelijke afloop. Maar, zo hield hij de leerlingen voor, “in die gevangenis word je pas echt een crimineel.” Zo’n boodschap past perfect bij de populaire opvatting dat mensen van nature intens goed zijn en dat niemand een misdrijf voor de lol pleegt. Wie dat wél doet, werd daartoe aangezet door een ellendige jeugd. En daarom moet je delinquenten niet achter de tralies zetten, maar ze op weg helpen. Het is ook wat jurist Jurriën Hamer betoogt in zijn nieuwste boek getiteld *Waarom schurken pech hebben en helden geluk*. Hamer: “delinquenten verdienen het niet om te lijden. We zijn allen onschuldig in deze wereld geworpen, en waar de een werd voorbereid op een baan bij McKinsey, werd de ander klaargestoomd voor een carrière in de onderwereld.” Hamer vindt dat de aanpak van criminaliteit humaner *moet*. Er zit überhaupt veel *moeten* in dat pleidooi van Hamer. *We moeten*

minder hard straffen; en we *moeten* een luisterend oor bieden aan criminelen, want “er zitten doorgaans trieste verhalen achter.”

Wat zullen slachtoffers van zo’n pleidooi denken? Soms kunnen ze het onmogelijk tegenspreken, simpelweg omdat ze dood zijn. Zoals de Utrechtse studente Anne Faber. Zij ging in de nazomer van 2017 een stukje fietsen. Haar pad werd gekruist door Michael P., een jongeman uit een overigens keurig milieu. Hij verkrachtte Anne en bracht haar om het leven, waarna hij haar lichaam begroef. Michael P. bezat toen al een tamelijk sinister strafblad, waarop verboden wapenbezit, diefstal en een gewelddadig zedendelict met twee minderjarige slachtoffers prijkten. Geheel in de geest van Hamer waren de straffen die hij voor deze eerdere delicten kreeg opgelegd uitgesproken mild. Het laatste deel daarvan mocht hij – ook weer in de geest van Hamer – uitzitten in een psychiatrische kliniek. In die kliniek kon hij – heel humaan - vrijelijk in- en uitlopen. Vooral uitlopen deed hij graag en zo stuitte hij op de fietsende Anne.

Het arrestatieteam dat Michael P. aanhield op verdenking van betrokkenheid bij de vermissing van Anne Faber bestond niet uit balletdansers. Het team wilde P. overdonderen, zodat hij zou zeggen waar

Anne was. Men hield er rekening mee dat ze nog leefde. P. liep bij de arrestatie een schouderblessure op. Tijdens de behandeling van zijn zaak in hoger beroep heeft hij daarover omstandig zijn beklag gedaan. Hij zou, zo zei P., door die blessure in het vervolg heel veel pijn bij het tennissen hebben. Inderdaad: “er zitten”, om met Hamer te spreken, “doorgaans trieste verhalen achter”. Zo triest; *mir kommen die Tränen.*